

Var Nar, til Bordingborgbanen var bygget. Nu vilde det have været Tid for Holbækkerne, medens de derimod dengang stillede sig iveien for en anden Sag og skabte Forvirring. Naar den ærede Minister behreider det sjællandste Selskab, at det har vist denne Sag fra sig, saa veed han jo dog vist ligesaagodt som jeg, at den har været Offer for en Krig mellem vore Papirmagter. Det er vore Banker, der have ført Krig om denne Bane, og der er ingen Tvivl om, at blandt de egentlige Actionairer i det sjællandste Jernbaneselskab er en meget stor Deel, vistnok den største Deel, gunstigt stemt for den. Der er altsaa efter min Mening ingen Tvivl om, at man om meget saa Nar vil komme til denne Bane fra Roeskilde til Kallundborg, og den er den eneste fornuftige. Men deri kan jeg ikke være enig med den ærede Minister, at, naar man ikke strax kan faae det Fornuftigste, skal man tage det Ufornuftige. Hvis denne Bane, som den ærede Minister udtalte, og hvori jeg troer, at han har Ret, er af Betydning for den jydste Trafik, for Færdselen af de store, svære jydste Producter, Stude og Heste, saa vil det være en meget stor Hindring for denne Trafik og vil forbyde den betydeligt at svinge denne Bane om med et kostbart Broanlæg over Sjælland til ingen Verdens Nytte. Derfor de Herrer, der have bragt Forslaget ind, foresloge en Bane fra Kallundborg til Roeskilde, saa vilde jeg stemme derfor, thi hvorfor skulde den ikke kunne tilvebringes? Naar det sjællandste Jernbaneselskab ikke vil anlægge den, kan da ikke et andet Selskab end det Altona-Kielske anlægge en Bane fra Neumünster til Rendsborg, og ligesom heri ved, paa den anden Side af Sundet, mangfoldige Smaabaner ere anlagte, der slutte sig til Statsbanen? Det er vist slet ikke saa vanskeligt at faae denne Trafik ordnet, thi den fælles Interesse byder Overenskomst. At det kan have Vanskeligheder, og at disse ikke kunne oversees, det viser Striden med det sjællandste Jernbaneselskab; men med Tiden bliver man klogere, og saa kommer Overenskomsten. Hvis et andet Selskab end det sjællandste byggede denne Bane, vilde dens sandsynlige Skjæbne

blive, at den ved Kjøb gif over til det sjællandste Selskab, ligesom den neumünsterste Bane gif over til det andet holsteenste Selskab. Men Grunden, hvorfor jeg navnlig ikke kan tilraade nogen Bane, der i og for sig er ubelig, er den, at det staaer for mig som en Consequentis af, hvad vi gjorde for saa Nar siden, da vi overtog Driften af de af os selv anlagte Baner, at, naar det sjællandste Jernbaneselskabs Concessjon er udloben, vil Staten ogsaa overtage de sjællandste Baner. Noget Saadant er man især med i Lande, hvor man ellers har overladt Færdselen til den private Trafik. I England ere nu Telegrapherne indløste af Regjeringen, og der har været Spørgsmaal om — og det kan ogsaa gjerne være, at det skeer, uagtet det er et meget betydeligt Foretagende i et Land, der er saa gjennemkrydset af Jernbaner som England — ogsaa at lade Jernbanerne gaae over i Regjeringens Hænder. Det er vistnok ogsaa det Rigtige, fordi det er et alfor vigtigt Samfærdselsmiddel til, at Staten bør overlade Private Naadigheden derover; Staten bør kunne regulere denne Færdsel, hvoraf dens Bælfærd i saa høi Grad afhænger. Jeg siger altsaa, at Consequentien af, hvad vi gjorde for nogle Nar siden, da vi lode Staten overtage Driften af de jydste-sjyenske Baner, maa være, at den engang i Tiden ogsaa overtager de sjællandste Baner, og derfor beklager jeg, at man for at faae den Stump Bane paa Falster, der ikke har Interesse for Noget, gif hen og forlængede Indløsningsfristen med 15 Nar. Det er nu imidlertid engang sleet, og der er Intet at gjøre derved. Men naar nu Indløsningsfristen udløber, og Staten iøvrigt er istand dertil, saa tænker jeg mig det som de sjællandste Baners Fremtid, at de overgaae til Staten, og sølgelig kan jeg ikke ansee det som rigtigt at anlægge et Stykke Bane, som umuliggjør denne Overgang; thi det er Sagen, at, naar først dette Stykke Bane er anlagt, bliver det umuligt at faae nogen directe Bane fra Roeskilde til Kallundborg. Hvad den høitærede Krigsminister iøvrigt har sagt om de militære Hensyn, maa jeg fra mit Bægmandsstandpunkt give ham fuldkommen Ret i; ogsaa i den Henseende fin-